

LILLESKOLEN

MAKSIMALT 14 ELEVER
I DE SMÅ KLASSER

SOCIALDEMOKRATIET

”

***Alle børn har
fortjent en god
skolegang. Folkeskolen
er afgørende for vores
børns livsmuligheder,
trivsel og læring. Derfor
vil Socialdemokratiet
investere massivt i, at
alle børn får en tryk
skolestart.***

Mette Frederiksen

METTE FREDERIKSEN

Formand for Socialdemokratiet

ALLE BØRN SKAL GODT FRA START I FÆLLES- SKABETS FOLKESKOLE

I mange børneliv står første skoledag som en helt særlig milepæl. Den dag glemmer de færreste børn og deres forældre – også selvom den ligger mange år tilbage.

Der er meget i folkeskolen, som fungerer godt. Dygtige lærere og skolepædagoger over hele landet sørger for, at langt de fleste børn lærer, trives og går trykke i skole. De lægger hver dag grundstenene til, at vores børn i alt overvejende grad klarer sig godt resten af livet. De danner den næste generation af samfundsborgere til hele, demokratiske mennesker. Som tager ansvar for sig selv og for fællesskabet.

Som et spejl af vores samfund er folkeskolen gået gennem en rivende udvikling de sidste 200 år. Fra brændeovnsopvarmede skolestuer uden

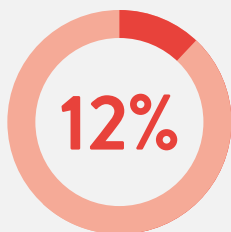
vinduer med op til 50 elever og én lærer. Til den moderne folkeskole, vi kender i dag.

Også de sidste år har vi taget vigtige skridt for at styrke vores børns trivsel og læring. Vi har sikret kortere skoledage for de yngste og flere fysiske bøger i stedet for skærme. Sikret flere valgfag og faglokaler samt indført juniormesterlære for de ældste elever.

Samtidig ser vi i disse år faresignaler: Mange børn oplever skolestarten som en brat overgang. Fra børnehavens mindre fællesskaber til større klasser med mere uro og færre voksne. Særligt i de mindste klasser er vold og udadreagerende adfærd taget til. Der er en stigende mistrivsel og flere børn med langvarigt skolefravær. Flere forstyrrelser og afbrydelser af undervisningen. Samtidig består alt for mange børn stadig ikke dansk og matematik.

Når vores samfund udvikler sig, og når vi bliver stadig rigere, skal folkeskolen følge med. Så den også i fremtiden kan danne og uddanne fremtidens generationer. For Socialdemokratiet er folkeskolen og skolestarten et naturligt sted at sætte massivt ind i den fortsatte udvikling af vores velfærdssamfund. For det er her, vores børn formes som robuste og kompetente mennesker med mod på livet. Derfor vil vi nu tage de næste store skridt for at sikre, at alle børn kommer godt fra start i fællesskabets folkeskole.

UDFORDRINGERNE I TAL

**12 PCT. AF ELEVERNE FRA 9. KLASSE DUMPER
ENTEN DANSK ELLER MATEMATIK.**

Kilde: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd

**”DEN STIGENDE MISTRIVSEL SES BÅDE
VED, AT ANDELEN AF BØRN OG UNGE MED
DÅRLIGST TRIVSEL ER STEGET, OG VED AT
ANDELEN AF BØRN OG UNGE MED BEDST
TRIVSEL ER FALDET.”**

Kilde: Trivselskommissionen

**10%
FRAVÆR**

**1 UD AF 5 SKOLEELEVER
HAR OVER 10 PCT. FRAVÆR.**

Kilde: Børne- og Undervisningsministeriet

**8 UD AF 10 LÆRERE OPLEVER, AT DE HAR EN
ELLER FLERE ELEVER, DER IKKE FÅR DEN
STØTTE, DE MENER ELEVEN HAR BEHOV FOR.**

Kilde: Danmarks Lærereforening

**FOLKESKOLELÆRERNE BRUGER 16 PCT. AF
UNDERVISNINGSTIDEN PÅ AT HÅNDTERE
URO OG STØJ.**

Kilde: TALIS 2024, grundskole

**HALVDELEN
AF SKOLELEDERNE MENER,
AT FOR FÅ ELLER FOR DÅRLIGE
UNDERVISNINGSLOKALER HÆMMER
MULIGHEDEN FOR AT
GENNEMFØRE UNDERVISNING
AF HØJ KVALITET PÅ
DERES SKOLE.**

Kilde: Grundskolepanelet

VORES VISION FOR FOLKESKOLEN

LILLESKOLEN: MINDRE KLASSER FOR DE MINDSTE

I Socialdemokratiet mener vi, at tiden er kommet til at sætte ambitiøst ind og styrke vores folkeskole. Vi vil sikre, at børn og unge fra starten har de bedst mulige rammer for trivsel, fællesskab og læring.

Vi foreslår, at folkeskolens mindste klasser fremover bliver til lilleskolen. Lilleskolen er som indskolingen i dag en del af vores fælles folkeskole, men indfører et nyt og markant lavere klasseloft i de yngste klasser. Mindre børnefællesskaber med rum for fokus og fordybelse giver ro til at lære at læse, få talforståelsen på plads og finde tryghed i fællesskabet.

Måske skoledagen for de mindste starter med, at læreren med billeder viser, hvordan dagen skal forløbe. For to af eleverne er

det helt afgørende for resten af deres dag, at de på forhånd ved, at de skal en tur på skolebiblioteket. For de andre elever er den klare og genkendelige struktur og gennemgang af dagen også rar. Den skærmfrie folkeskole giver ro og nærvær. Og frokosten spises i fællesskab sammen med en voksen.

Lilleskolen skal indbyde til tætte relationer mellem skole og hjem. For sammenhold omkring børn skaber et bedre sammenhold mellem børn. Med mindre klasser i indskolingen får læreren bedre tid til at opbygge tillidsfulde relationer til alle familier. Og lærere og pædagoger får bedre mulighed for at gribe ind og handle, før små problemer bliver store. Lilleskolen skal bakke op om lærernes autoritet i klasseværelset og sikre, at der er rum, tid og ressourcer til at understøtte alle børns læring, trivsel og aktive deltagelse i fællesskabet.

Når børnene bliver ældre, vil vi styrke de faglige og fysiske fællesskaber. Der skal være flere timer med to lærere i dansk og matematik. Skolerne skal kunne tage eleverne med på flere udflugter, i stedet for at tiden bruges bag en skærm hver for sig. Ligesom vi mener, at flere unge skal kunne opleve de stærke fællesskaber, man kan få på en efterskole. Det skal også være en mulighed for dem, hvor pengene er små.

DET VIL VI GØRE

VI VIL GIVE DE YNGSTE BØRN EN TRYK START PÅ SKOLELIVET

- ET KLASSELOFT PÅ 14 ELEVER I 0.-3. KLASSE
- FLEKSIBILITET PÅ SKOLERNE OG I UNDERVISNINGEN
- BEDRE OVERGANGE OG FÆRRE SKIFT
- ET TÆT OG FORPLIGTENDE FORÆLDRESAMARBEJDE
- MINDRE SKÆRM, MERE LEG OG BEDRE KONCENTRATION
- ET VÆRN MOD SKOLELUKNINGER I LANDDISTRIKTERNE
- SKOLEDAG OG FRITID SKAL HÆNGE BEDRE SAMMEN
- FORBEDRING AF DE FYSISKE RAMMER
- FLERE UDDANNEDE LÆRERE I FOLKESKOLEN

STYRKET FÆLLESSKAB OG FAGLIGHED FOR DE ÆLDSTE ELEVER

- FLERE TOLÆRERLEKTIONER OG UDFLUGTER I 4.-9. KLASSE
- FLERE SKAL KUNNE KOMME PÅ EFTERSKOLE

**I DAG ER
KLASSELOFTET I
FOLKESKOLENS MINDSTE
KLASSER 26 ELEVER
I 0-2. KLASSE.**

**VI FORESLÅR 14 ELEVER
I 0.-3. KLASSE.**

I ALT VIL VI INVESTERE OVER
5 MILLIARDER ÅRLIGT OG ANSÆTTE
**MERE END 4.000 FLERE LÆRERE OG
BØRNEHAVEKLASSELEDERE.**

VI VIL GIVE DE YNGSTE BØRN EN TRYK START PÅ SKOLELIVET

Socialdemokratiet ønsker, at alle børn i fremtiden skal have en tryk start på skolelivet. Det handler ikke om at starte forfra med en ny stor folkeskolereform. I stedet vil vi bygge ovenpå alt det, der fungerer og sørge for, at der er ressourcer nok. Vi er klar til at tage næste skridt for at styrke en af samfundets vigtigste velfærdsinstitutioner.

ET KLASSELOFT PÅ 14 ELEVER I 0.-3. KLASSE

Socialdemokratiet foreslår en ny lilleskole, hvor der indføres et klasse loft på 14 elever fra 0.-3. klasse. Det er halvt så store klasser som klasse loftet i 3.-9. klasse i dag. Med små klasser får klasse læreren bedre rammer for at bygge nære relationer og skabe undervisning med ro og færre konflikter. Små klasser giver

læreren plads til at følge elevernes faglige og sociale udvikling. Så ordblindhed kan opdages tidligt, og barnet kan få den nødvendige hjælp. Samtidig peger erfaringer på, at små klasser giver ro, struktur, nærvær og stabilitet, som er vigtigt for børns trivsel og læring. Det er en langsigtet investering, som skal forebygge, at små problemer vokser sig store. Lilleskolen skal ikke bare bidrage til, at færre børn får det svært i skolen – den er en investering i en bedre skolestart for alle børn.

FLEKSIBILITET PÅ SKOLERNE OG I UNDERVISNINGEN

Vi vil indføre det nye klasse loft med fleksibilitet til at indrette undervisningen lokalt. Man kan forestille sig, at f.eks. idrætstimen onsdag morgen er sammen med parallelklassen, så der er to lærere til de to klasser. Eller et fælles læseforløb med flere voksne på tværs af klasser, hvor læsestærke elever kan læse derudad, imens andre elever kan få hjælp til at knække læsekoden. På de mindre skoler kan der være behov for ekstra fleksibilitet i indretningen af klasserne i særlige tilfælde, så man for eksempel ikke tvinges til at dele en klasse med 16 elever op i to.

Mindre klasser giver også bedre mulighed for at styrke læring og fællesskab ved at tage eleverne med ud af klassen på udflugter, særligt når der også er en pædagog til stede. Det kan være undervisning i skoven, på folkebiblioteket eller på multibanen midt i byen, hvor bevægelse, fælles aktiviteter og praksisnær læring fylder mere.

**MED FORSLAGET SKAL DER
ANSÆTTES OVER 4.000 FLERE
LÆRERE OG BØRNEHAVE-
KLASSELEDERE I FOLKESKOLENS
SMÅ KLASSE**

Kilde: Kommunernes og regionernes løndatakontor og egne beregninger

BEDRE OVERGANGE OG FÆRRE SKIFT

Vi ønsker at skabe en tryggere overgang fra børnehaven til skolen. Det kræver, at børn ikke oplever unødigt mange skift i relationer til andre børn eller til de voksne. Vi afsætter derfor penge til, at kommunerne fremover har fuld børnehavenormering frem til skolestart – det vil sige maks. 6 børn pr. voksen. Det betyder, at der fremover ikke kan opnås en økonomisk besparelse ved tidlig skolestart med forårs-SFO eller førskole. Fremover vil skolestarten på

den måde blive tilrettelagt ud fra pædagogiske hensyn og ikke økonomiske.

I indskolingen vil vi skabe flere stabile voksenrelationer og begrænse skift i børnenes primære voksne. Det kan f.eks. ske ved, at en klasselærer underviser i flere fag i 1.-3. klasse.

Efterhånden som børnene bliver ældre, kan flere og flere timer med fordel gennemføres sammen med en parallelklasse med to lærere til stede, så eleverne langsomt tilvænnes til større klasser. I løbet af 3. klasse forberedes alle elever i overgangen til større klasser og nye rammer fra 4. klasse. Fordi klasselæreren og pædagogerne har haft en tæt relation til børnene i indskolingen, kan de skabe en tryk og sammenhængende overgang til de større klasser.

**ET TÆT OG FORPLIGTENDE
FORÆLDRESAMARBEJDE**

Lilleskolen bygger på gode relationer mellem skole og hjem. Forældreengagement er både naturligt og en forudsætning for, at barnet er trygt og kan indgå i fællesskaber på skolen. Samtidig er det vigtigt, at læreren og pædagogen har plads til at bruge deres faglighed, når eleverne er mødt i skole.

Det kræver, at forældre har tillid til, at vores dygtige lærere og pædagoger er gode og samlende autoriteter i klasserne. Autoriteter, som træffer de bedst mulige beslutninger for, at børnene trives og lærer i løbet af deres skolegang.

Mange problemer kan forhindres i at vokse sig større gennem en tillidsfuld og tidlig dialog

mellem skolen og hjemmet. Spørgsmål og bekymringer skal kunne håndteres ansigt til ansigt med en lærer eller pædagog, uden at der altid skal kommunikeres over eller bestilles tid på Aula. Det hjælper ikke kun barnet, men skaber også mere ro og fleksibilitet i børnefamiliernes hverdag.

MINDRE SKÆRM, MERE LEG OG BEDRE KONCENTRATION

For mange børn og unge bruger alt for mange timer bag en skærm. Det stjæler barndommen fra vores børn og har konsekvenser både for deres trivsel, udvikling og sundhed. Derfor har vi besluttet at indføre et forbud mod mobiltelefoner i skolen. Så børn igen begynder at lege i frikvarteret. Spille fodbold. Snakke med hinanden.

Men løsningen ligger ikke kun i lovgivningen. Forældre og forældrebestyrelser skal også tage et større ansvar. Trivselskommissionen har anbefalet, at børn ikke får en smartphone, før de fylder 13 år. Men ingen forældre har lyst til at være den sidste i klassen, der giver sit barn en smartphone. Derfor har vi brug for et stærkt og forpligtende forældresamarbejde i skolerne. Så vi løfter ansvaret for, at skærme kommer til at fylde mindre i vores børn og unges liv.

Undervisningen i lilleskolen skal som udgangspunkt foregå med bøger og blyanter. Ikke bag en skærm. Vi har allerede prioriteret over 500 mio. til flere skolebøger. De skal ud i klasserne og virke, så børn ikke længere bliver distraheret af en skærm, men faktisk får ro til at lære at læse, skrive og regne.

DET HAR VI GJORT FOR AT FÅ SKÆRMEN UD AF BØRNELIVET

- **VI HAR BESLUTTET AT INDFØRE ET FORBUD MOD MOBILTELEFONER I SKOLEN – OGSÅ I FRITIDSTILBUD**
- **SLUKKET FOR DIGITALE FORSTYRRELSE I UNDERVISNINGEN**
- **BEGRÆNSET SKÆRME I VUGGESTUER, DAGPLEJE OG BØRNEHAVER**
- **AFSAT 540 MIO. KR. TIL FLERE FYSISKE BØGER**
- **LAVET ANBEFALINGER OM BEGRÆNSNING AF SKÆRME I GRUNDSKOLEN OG FRITIDSTILBUD**
- **INDFØRT ALDERSGRÆNSER PÅ SOCIALE MEDIER OG ØGET BESKYTTELSEN AF BØRN OG UNGE ONLINE**

ET VÆRN MOD SKOLELUKNINGER I LANDDISTRIKTERNE

Skolelukninger kan have stor betydning for lokalsamfundene i yderområder og landdistrikter, fordi skolelukninger kan føre til fraflytning, faldende huspriser og svækkelse af den lokale sammenhængskraft. En velfungerende folkeskole er også vigtig for, at lokalsamfundene kan tiltrække og fastholde børnefamilier. Et klasseloft på 14 elever og de medfølgende ressourcer til flere klasser og flere lærere pr. barn vil være med til at modvirke skolelukninger nogle steder, hvor det i dag er svært at få økonomien til at hænge sammen. Men nogle steder vil dette tiltag ikke være nok. For at bidrage yderligere til at bremse skolelukninger vil Socialdemokratiet indføre et nyt tilskud, der er målrettet skoler i landdistrikterne. Konkret foreslår vi, at der afsættes 500 mio. kr. årligt, så de skoler, der har færrest elever, får mere luft i budgetterne til at undgå skolelukninger.

SKOLEDAG OG FRITID SKAL HÆNGE BEDRE SAMMEN

I dag har vi mange dygtige skolepædagoger og pædagoger i SFO'erne, der hver dag bidrager til børnenes trivsel og læring. Det vil vi fastholde.

Socialdemokratiet ønsker, at vi i den nye indskoling bygger videre på de gode erfaringer og løsninger, som allerede findes lokalt på mange folkeskoler. Vi vil skabe en tættere kobling mellem skole og SFO, så børnene i indskoling møder de samme voksne gennem hele dagen. Det kan for eksempel være, at den pædagog, som børnene har i undervisningen og i frikvarteret, også er den pædagog, som møder børnene i SFO'en. Når de samme voksne er en del af både skoledagen og SFO'en, styrker det tryghed, fællesskab og sammenhæng i børnenes hverdag og giver bedre muligheder for at støtte trivsel og læring.

FORBEDRING AF DE FYSISKE RAMMER

Mindre klasser stiller krav til de fysiske rammer. Nogle steder vil der være behov for større tilpasninger end andre. Som en del af vores indsats for en bedre start på skolelivet vil vi afsætte 6 mia. kr. over en fireårig periode til at løfte og tilpasse de fysiske rammer. Midlerne vil komme ud over den anlægsramme, der i øvrigt aftales i de årlige økonomiforhandlinger, og afsættes, så de hurtigst muligt kommer ud til skolerne. Midlerne skal bruges på folkeskolen, men det er afgørende, at den konkrete udmøntning sker så tæt på den enkelte skole som muligt. Derfor lægger vi op til høj grad af lokal selvbestemmelse over anlægsmidlerne.

FLERE UDDANNEDE LÆRERE I FOLKESKOLEN

Med mindre børnefællesskaber skal der ansættes mere end 4.000 nye lærere og børnehaveklasseledere i folkeskolen. Med udspillet styrkes de faglige miljøer i landets folkeskoler, som understøtter lærernes arbejdsmiljø. Dermed vil folkeskolen som arbejdsplads blive mere attraktiv for vores dygtige lærere, som søger de bedste rammer for udfoldelsen af deres faglighed. Alt for mange nyuddannede lærere søger kort tid efter endt uddannelse væk fra folkeskolen. Vi ønsker, at nyuddannede lærere får en bedre start på deres arbejdsliv. Målet er, at udspillet bidrager til, at nogle af de 40.000 nye og erfarne lærere, som har forladt folkeskolen, vil få lyst til at vende tilbage. Ligesom målet er, at flere lærere fastholdes i folkeskolen, når de får mere tid til at bruge deres faglighed på undervisning i stedet for at skabe ro i klasserne.

I den danske folkeskole er der også mange tusinde læreransatte, som ikke er uddannede folkeskolelærere, men som har en erhvervsrettet eller videregående uddannelse. Vi vil fremrykke den gratis meritlæreruddannelse og gøre det lettere for voksne med erfaring fra skolen eller arbejdsmarkedet at omsætte deres kompetencer til en læreruddannelse.

Det kan f.eks. være med inspiration fra Teach First-programmet, som rekrutterer bachelorer og kandidater fra videregående uddannelser i et toårigt meritlærerprogram med særlig fokus på at sikre lærerdækning på de skoler, hvor mange elever ikke består dansk og matematik.

Samlet lægger vi med udspillet op til en massiv satsning på kompetenceudvikling i folkeskolen. I alt vil vi afsætte mere end 1,2 mia. kr.

5 UD AF 10 LÆRERUDDANNEDE ARBEJDER UDEN FOR FOLKESKOLEN

DETTE HAR VI ALLEREDE BESLUTTET

VI HAR FRISAT OG RUSTET FOLKESKOLEN BEDRE TIL NUTIDEN.

- NYT SKOLESKEMA MED KORTERE DAGE FOR ELEVER I INDSKOLINGEN
- FÆRRE AFGANGSPRØVER FOR DE ÆLDSTE ELEVER
- INTENSIV UNDERVISNING I DANSK OG MATEMATIK
- HALV MILLIARD TIL FYSISKE SKOLEBØGER
- MOBILFRIE FOLKESKOLER OG FRITIDSTILBUD
- INVESTERING I BEDRE OG FLERE FAGLOKALER
- JUNIORMESTERLÆRE FOR DE ÆLDSTE ELEVER
- ERHVERVSPRAKTIK TIL ALLE
- UDVIKLET OG FORNYET UNDERVISNINGEN OG FAGENE
- STYRKET STØTTE TIL ORDBLINDE
- NYE REGLER OM RO OG ORDEN
- FLERE VALGFAG FOR DE ÆLDSTE
- MERE INDFLYDELSE TIL SKOLEBESTYRELSENE OG MINDRE DETAILSTYRING FRA CHRISTIANSBORG
- AFSAT OVER 2,2 MIA. KR. ÅRLIGT VARIGT SIDEN 2020 TIL AT STYRKE FOLKESKOLEOMRÅDET BREDT SET

STYRKET FÆLLESSKAB OG FAGLIGHED FOR DE ÆLDSTE ELEVER

Socialdemokratiet ønsker en folkeskole med børn og unge, der lærer og er i trivsel gennem hele folkeskolen. Hvor skærme ikke får lov til at ødelægge de unges koncentration, indlæring og trivsel. Med folkeskolens kvalitetsprogram fra 2024 tog vi store skridt for at sikre netop dette. Ved at give elever i udskolingen større valgfrihed, færre prøver og obligatorisk erhvervspraktik. Ved at indføre mobilfri skoler og SFO'er. Og den nye juniormesterlære, hvor de ældste elever, som måske er ramt af skoletræthed, kan vælge at gå tre dage i skole og være to dage på en virksomhed.

Desværre slås alt for mange unge med angst, skolevægring, mistrivelser eller manglende tro på sig selv og livet. Og for mange børn og unge er

udfordret i dansk og matematik. Samtidig bruger alt for mange unge flere timer dagligt alene foran en skærm og har ikke et fysisk fællesskab med andre. Vi ved, at det kan ødelægge både selvværd og koncentrationen. Derfor er der behov for, at vi skaber bedre rammer for styrket læring, øget trivsel og stærke fysiske ungdomsfællesskaber. Det skal bygge oven på de mange initiativer, der er i gang med at blive rullet ud for udskolingen.

FLERE TOLÆRERLEKTIONER OG UDFLUGTER I 4.-9. KLASSE

Socialdemokratiet foreslår at sætte ind for at styrke fagligheden og fællesskabet for de ældste elever. Vi ved, at færdigheder i dansk og matematik spiller en vigtig rolle for, at børn og unge kommer godt ind i voksenlivet. Det skyldes blandt andet, at færdigheder i dansk og matematik stiller de unge bedre, når det gælder om at gennemføre en ungdomsuddannelse og dermed muligheden for at skabe et solidt fundament i tilværelsen. Desværre ser vi, at knap hver ottende elev ikke bestod dansk og matematik i 2024. Det er særligt blandt elever, hvis forældre har kortest uddannelse.

Samtidig er trivsel og stærke venskaber også helt afgørende for et godt liv for børn og unge. Og

vi ser en sammenhæng mellem et højt forbrug af sociale medier og risiko for lavt selvværd og dårligere mental sundhed. Udflugter sammen som klasse styrker de fysiske fællesskaber og giver minder for livet. Men når midlerne er knappe, ser vi en tendens til, at færre børn og unge kommer på lejrskole. Det er nu kun omkring hver femte elev i udskolingen, der kommer på lejrskole.

Vi vil sikre, at alle børn får solide faglige kompetencer med fra folkeskolen, og at skolerne i højere grad får mulighed for at prioritere udflugter og styrke sammenholdet i klasserne. Det skal give de ældre elever de bedst mulige forudsætninger for en hverdag med trivsel og læring i stærke fællesskaber.

Vi foreslår konkret at afsætte ekstra midler i skolernes timebank, som skolerne råder over lokalt. Midlerne skal give mulighed for at prioritere markant flere lektioner med to lærere i dansk og matematik i 4.-9. klasse, samt at flere elever kan komme på lejrskole i udskolingen.

FLERE SKAL KUNNE KOMME PÅ EFTERSKOLE

Efterskoler kan noget helt særligt i understøttelsen af et godt ungdomsliv og styrkelse af unges karakterdannelse. Her bliver de unge en del af et

forpligtende fællesskab med en fælles hverdag, som ruste både fagligt og socialt. Den mulighed ønsker vi, at flere unge får. For det gavner alle unge at møde hinanden på tværs af samfundslag.

Men i dag er det særligt unge fra ressourcestærke hjem, der kommer på efterskole. Samtidig er det tydeligt, at uligheden i uddannelsesmuligheder er stor på tværs af landet. Det er særligt vigtigt at sikre, at de børn, som har mest brug for det, får muligheden for et ekstra år til at udvikle sig socialt og fagligt på en efterskole.

Socialdemokratiet foreslår derfor at afsætte flere midler til, at flere unge fra familier, som i dag ikke har råd, skal have mulighed for at tage et år på efterskole. En del af midlerne skal sikre, at unge, som bor i kommuner, hvor mange forlader grundskolen uden at bestå både matematik og dansk, får bedre muligheder for at komme på efterskole. Dertil vil vi se på mulighederne for at styrke efterskoler, der med stor succes hjælper ordblinde og unge med diagnoser videre i uddannelse. Vi vil sammen med aktørerne på området drøfte, hvordan vi bedst opnår det mål.

I alt vil vi afsætte 700 mio. kr. årligt til at styrke fællesskab og faglighed i de ældste klasser og sikre, at flere elever kan komme på efterskole.

SÅDAN VIL VI GØRE FORSLAGET TIL VIRKELIGHED

I Socialdemokratiet tror vi på, at vores fælles skole udvikles bedst i et forpligtende samarbejde. Mellem Christiansborg, regering, kommuner og alle dem, som arbejder for og med folkeskolen til dagligt. Derfor går vi til valg på at virkeliggøre ambitionen om en tryggere skolestart med folkeskolens parter: lærere, skolepædagoger, elever, forældre, skoleledelser og kommuner. Vi lægger dermed også op til, at vi i fællesskab skal finde og

kvalificere løsninger på alle de spørgsmål, som naturligvis opstår i forlængelse af de visioner, vi med udspillet her præsenterer.

GRADVIS INDFASNING AF KLASSELOFT

Vi foreslår, at det nye klasseloft indføres gradvist og efter dialog med skoler og kommuner. Det er oplagt, at forslaget indfases i takt med, at en ny børnehaveklasseårgang starter. Dermed udvides ordningen gradvist. Det sikrer, at kommuner og skoler kan følge med i rekruttering og kapacitet. Selvom det nye og lavere klasseloft først vil få virkning gradvist og efter en rimelig tilpasningsperiode, vil vi have de nye midler ud så hurtigt som muligt. Så kan skoler og kommuner begynde at ansætte nye medarbejdere og – hvis de lokale forhold tillader det – allerede begynde med de mindre klasser inden for de kommende par år.

ØKONOMI

Socialdemokratiet går med dette oplæg til valg på at afsætte betydelige midler til en varig styrkelse af vores fælles folkeskole. Vi foreslår i alt at afsætte 5 mia. kr. om året varigt. Ud over det varige løft af folkeskolen foreslår vi at afsætte 1,2 mia. kr. til styrkelse af efteruddannelsen. Derudover afsætter vi 6 mia. kr. over en 4-årig periode til styrkelsen af de fysiske rammer.

Med udspillet er der sat penge af til, at også fri- og privatskoler får mulighed for at

sænke klassekvotienten i de små klasser, hvis de ønsker det. Socialdemokratiet ønsker samtidig at diskutere, hvordan endnu flere privatskoler kan bidrage til at løfte et socialt ansvar, så flere unge består dansk og matematik i grundskolen. Det er der heldigvis mange skoler, der allerede gør. Ikke mindst i områder, hvor folkeskolen er lukket, og hvor fri- eller privatskolen på lokalt engagement reelt udfører den samfunds bærende uddannelsesopgave.

INVESTERINGER FORDELT PÅ INITIATIVER

TABEL 1

MIA. KR., 2026-PL	VARIGT
Klasseloft på 14 elever i 0.-3. klasse	3,6
Bedre overgang fra børnehave til folkeskole	0,2
Målrettet tilskud til landdistriktsskoler	0,5
Styrket fællesskab og faglighed for de ældste elever	0,7
I ALT	5,0

